N. Horin INTERNATIONAL TRADE AS A FACTOR AND COMPONENT OF THE EMERGENCE OF ENTREPRENEURSHIP IN KIEVAN RUS (X-XIII cent.)

Some aspects of the economic development of Kievan Rus are explored in the article, in particular the emergence of entrepreneurship which took place in the area of trade. Characterized international trade as one of the leading sources of primary accumulation of capital. Overviewed the main directions of trade relations of Kievan merchants; observed the transformation of exports from agricultural products and forest crafts to high-quality handicraft products.

Keywords: international trade, entrepreneurship, «Rus'ka Pravda», merchant, visitor, guild, export, import.

T. Bodnarchuk THE FORMATION OF HIGH MARKETABILITY PATTERN ON UKRAINIAN TERRITORIES IN THE FIRST HALF OF XIX CENTURY

The article is devoted to investigating various features of the formation of the high marketability pattern in the Ukrainian region in the first half of XIX century. The author analyzes the role of the system of external political and economic factors in the development of business and formation of market forms of economic activities on Ukrainian territory. The article reveals the impact of the marketization of traditional sectors of Ukraine's domestic economy on the increase of this country's export potential and integration of Ukrainian territory into the world food market.

Keywords: economic history of Ukraine, hagh marketability pattern, business environment, entrepreneurship, foreign trade, regional export potential.

N. Suprun, S. Chystiakova REASONS AND EFFECTS OF THE CORPORATIZATION OF BUSINESS ENVIRONMENT IN UKRAINE (late XVIII – early XX centuries)

The article deals with the formation of corporate business in Ukraine. The authors reveal the role of government and effects of corporatization for structural and technological modernization of the economy and socio-economic development of society.

Keywords: entrepreneurship, corporate organizations, market transformations, joint stock companies, capital concentration, monopoly, government patronage, favoritism.

O. Malyuta UKRAINIAN BUSINESS AS A METHOD OF THE EMBODIMENT OF HUMAN CAPITAL (the second half of XIX – early XX century)

The author considers the prosses of formation of middle class in conditions of national revival and industrial revolution on the Ukrainian lands in the Austro-Hungarian and Russian empires (the second half of XIX – early XX century). Characterized the formation of social stratum of Ukrainian entrepreneurship, which took place together with the formation of the market pattern of the Ukrainian market economy. On the example of the families Simirenko, Tereshchenko, Kharytonenko, and Chikalenko, the author shows the accumulation and embodiment of human capital.

Keywords: Ukrainian entrepreneurship, human capital, national revival, industrial revolution, market, market infrastructure.

A. Korniyaka THE ROLE OF THE SHARE SECURITIES IN THE DEVELOPMENT OF UKRAINIAN BUSINESS IN THE SECOND HALF OF XIX – EARLY XX CENTURIES

The article deals with the determinations of the role of share securities in the development of Ukrainian business in the second half of XIX – early XX centuries.

Keywords: business, stock market, share securities, government bonds, financial business.

I. Khromov INSURANCE OF UKRAINIAN GRAIN EXPORTS AT THE BEGINING OF THE NEP

The article deals with the history of property and transport insurance in Ukraine in the second half of XIX century and their renewal at the beginning of 1920s. The author considers the peculiarities of Ukrainian grain exports insurance under the boycott from West European insurance companies. It is proved that the trade missions of Ukrvneshgostorg together with Ukrainian state insurance agencies were able succeed on the European market in accordance with the existing, in the 20th of last century, rules and technologies of grain insurance.

Keywords: new economic policy (NEP), grain, export, Ukrainian state insurance, transport-insurance agency, Casco, Cargo, sum of insurance, insurance payment, insurance prize.

L. Didkivska DISTORTION OF THE COOPERATIVE TYPE OF BUSINESS ENTITY IN UKRAINE (1930–1970)

In this article we define the organizational and economic types of cooperative business activities in Ukraine during 1930–1970 and identify their social role within the non-market economic system.

Keywords: consumer cooperation, handicraft-commercial cooperation, cooperative farming, cooperative, commerce.

K. Gorditsa HISTORICAL AND CULTURAL ARCHETYPES OF ECONOMIC MANAGEMENT IN UKRAINIAN BUSINESS TRADITION

The article provides a retrospective analysis of the national traditions of organizing the economy and property through the use of the modern methodology of institutionalism. The author proves the necessity of taking into account the historical features of the Ukrainian economic and legal mentality for the modern conditions of radical reorganization of the institutional business environment in Ukraine.

Keywords: forms of economic management, cultural and mental stereotypes, communal and homestead land ownership, production team, property rights, labor property, distributive justice, institutional conflict.

O. Petroie

THE ROLE OF SOCIAL DIALOGUE AS A MECHANISM TO ACHIEVE UKRAINE'S EUROPEAN INTEGRATION IN THE DEVELOPMENT OF ECONOMY AND TRADE

This research reviews the institutional structure of the European social dialogue on the national and supranational level, and examines the standards of functioning and development of social dialogue in the EU. Based on the analysis of standards and level of the institutional development of social dialogue in EU, and the provisions of the Association Agreement between Ukraine and the EU, the author substantiates the role of social dialogue as a mechanism to achieve Ukraine's European integration goals in economy and trade.

Keywords: social dialogue, institutional structure of the EU social dialogue, social dialogue as a mechanism of economic and trade development.

M. Karlin ENCOURAGING BUSINESS DEVELOPMENT IN THE EUROPEAN UNION: EXPERIENCE FOR UKRAINE

The article deals with the special features of promoting business development in the EU before the world economic crisis of 2008–2009 and after it as well as the specifics of business regulation in the EU-15 («old» EU members) and the EU-13 (new EU members).

Keywords: entrepreneurship, middle business, small business, microbusiness, venture business, taxes, business incubators, the European Union, the Netherlands, Poland, Ukraine, Donbass.

V. Nebrat RESEARCH AND TEACHING OF ECONOMY IN KYEV-MOHYLA ACADEMY

(for the 400th anniversary of the foundation)

The article highlights the main stages of the formation of Kyev-Mohyla Academy as an educational institution and center of national spiritual culture. The author reveals the contents and main directions of the study of the theory and practice of economic management at the Academy and characterizes the views of prominent scientists-thinkers, who represent the teaching of economics at Kyev-Mohyla Academy in XVII–XVIII centuries.

Keywords: Kyev-Mohyla Academy, brotherhood schools, doctrine of the economy, ancient economy, canonical political economics of the Middle Ages, rural economics, cameralistics, teaching of economy, ethical basis of economic activities.

A.Chynchyk PROMINENT FIGURES IN THE HISTORY OF FINANCE OF UKRAINE: VASYL YEVTYKHIIOVYCH VLASENKO (1909–1970)

The article presents the contribution by the famous Ukrainian economist in the historical and financial science and the development of theoretical foundations of the government financial policy. It covers the activities of V.Vlasenko in the People's Commissariat of the USSR, and his role in the activities of the financial system in 1944–1949.

Keywords: V.Vlasenko, theoretical foundations of financial policy, monetary theory, history of monetary reform, fiscal decentralization.

A. Fedorenko

ACADEMICIAN P.BAHRIY: SCIENTIST, DEMOCRAT, SWINGER

(on the 90th anniversary of Academician of USSR Academy of Sciences P.I.Bahriy)

Human qualities of P.I.Bahriy (1925–1981), the famous Ukrainian scientist, economist, author of the original concept of social reproduction revealed by personal memories. Biographical and bibliographical information represents the scholar's scientific achievements.

S. Holubka

FOUNDER OF LVIV SCIENTIFIC SCHOOL OF THE REGULATION OF EUROREGIONAL ECONOMIES IN CONDITIONDS OF GLOBALIZATION

(on the 80th anniversary of Doctor of Economics, Professor I.R. Mykhasiuk)

The article outlines the contribution of Ivan Romanovich Mikhasyuk – Doctor of Economics, Head of the Department of Enterprise Economics, Emeritus Professor of Ivan Franko National University of Lviv, Professor of Economic Sciences of Poland, Academician of the Academy of Higher Education of Ukraine – into the development of modern economic science and his role in creating the scientific school of regulation of euroregional economy in conditions of globalization.

V. Wenger, O. Bilousova ECONOMIC SCIENCE AS A SENSE OF LIFE

(for the 75th anniversary of Doctor of Economics Professor LShablysta)

The article highlights various biographical facts, major achievements, research projects and plans of the prominent researcher of national economy and finances of the real sector Professor L.Shablysta.

I. Kryukova GOOD'S UTILITY AND VALUE FROM THE STANDPOINT OF THE UKRAINIAN SCHOOL OF PHYSICAL ECONOMY

The article criticizes the interpretation of utility and value of natural and economic goods from the methodological standpoint of the marginal theory. In terms of current ecological challenges, the author justifies a more relevant content of these categories based on the methodology of the Ukrainian school of physical economy

Keywords: the marginal theory, utility and value, natural and economic goods, Ukrainian school of physical economy.

N. Gryniuk GENESIS OF CO-OPERATION: THEORETICAL AND METHODOLOGICAL CONTRADICTIONS

The article deals with historical and economic characteristics of the formation and development of the cooperative forms of management. The pre-capitalist origin of cooperative enterprises is argumented. The traits of cooperative associations specific to different civilization systems are grounded. Origin and development of co-operative theories are analysed. The role and place of co-operation in the modern economic system are defined.

Keywords: co-operation, middle class, phenomenon of co-operation, genesis of co-operation, co-operative theories.

O. Salikhova, G. Bak CONCEPTS OF THE INFLUENCE OF TECHNOLOGY TRANSFER BY TRANSNATIONAL CORPORATIONS ON THE ECONOMY OF A RECIPIENT COUNTRY

In modern conditions of the globalization, the economic development, primarily of the developing countries, involves the transfer and reception of leading technologies that in most cases are owned by multinational corporations. The purpose of the article is to create, based on the analysis of existing scientific provisions, a multilevel system of individual theories and concepts, compiled on the basis of cause-effect relationships that will identify the incentives and motives of TNCs to implement technological resources in foreign markets, as well as the impact of this process on the economy of the recipient countries.

Keywords: technological resources, transnational corporations, technology transfer, foreign direct investment, licensing, export.

I. Makarenko

THE EFFECT OF «SUDDEN STOPS» IN THE CONTEXT OF THE CREATIVE HERITAGE OF M.TUGAN-BARANOVSKY

The article examines the effect of «sudden stops» of external capital flows. The attention is focused on its main factors, i.e. fixed exchange rate, capital flight, emergence of eschange and financial crises. The author considers the historical context of the research on the problem and substantiates the superiority of M.Tugan-Baranovski in describing the effect.

Keywords: effect of sudden stops, monetary and financial crisis, M.Tugan-Baranovski.

ДО УВАГИ АВТОРІВ

При підготовці статті до збірника наукових праць «Історія народного господарства та економічної думки України» необхідно дотримуватися таких правил:

- 1. Стаття, що надсилається до збірника, має бути оригінальною науковою працею з історико-економічної проблематики.
- 2. Стаття будується за такою схемою: постановка проблеми; аналіз останніх досліджень і публікацій; виділення невирішених раніше частин загальної проблеми; мета дослідження; виклад основного матеріалу; висновки; перспективи подальших розвідок у даному напрямі, список літератури.
- 3. У вихідних даних статті повідомляються: а) прізвище, ім'я, побатькові автора; б) науковий ступінь, вчене звання, посада, місце роботи; в) контактний телефон; г) електронна адреса.
- 4. Стаття надсилається у роздрукованому вигляді (два примірники) та файл формату doc / rtf. Орієнтовний обсяг статті 0,5–1 авт. арк.
- 5. Виклад матеріалу має бути чітким, стислим, без повторів. Текст статті (включаючи цитати та таблиці) повинен бути ретельно вивірений автором.
- 6. Графічні матеріали (формули, таблиці, діаграми, графіки, рисунки) потрібно виконувати у чорному кольорі. Рисунки мають бути згруповані, при створенні діаграм слід уникати кольорових заливок, натомість використовувати заливки з характерним чорно-білим рисунком (крапки, повздовжні й поперечні смуги, хвилясті лінії тощо).
- 7. Таблиці повинні бути компактними, мати номер і назву; шапка таблиці має точно відповідати змістові граф. Джерела, на основі яких складена таблиця, подаються після таблиці.
- 8. До статті додаються короткі (не більше 400 друк. знаків) анотації українською, російською та англійською мовами (вони розміщуються на початку статті). Перед анотаціями цими мовами наводиться назва статті і код УДК. Після анотацій (відповідними мовами) наводяться ключові слова статті.
- 9. Список використаної літератури, складений в алфавітному порядку, подається наприкінці статті. Опис усіх джерел, що вміщуються в списку, наводиться відповідно до стандарту ДСТУ ГОСТ 7.1:2006.

10. Посилання на джерела в тексті подаються у квадратних дужках (номер використаного джерела за списком і номер сторінки), наприклад: [6, с.13].

У зв'язку із потенційним включення журналу до низки міжнародних бібліографічно-реферативних баз даних, до тексту статті необхідно додавати ще один варіант списку використаних джерел, в якому описи видань, друковані кирилицею, мають бути транслітеровані або перекладені англійською мовою.

- 11. Статті, написані авторами без наукового ступеня, подаються з рецензіями доктора економічних наук.
- 12. Скорочення, окрім загальноприйнятих (скорочення математичних величин, мір, термінів тощо), не допускаються.
- 13. Редакція залишає за собою право скорочувати і виправляти статті.
- 14. Статті, оформлені не у відповідності до вказаних правил, редакцією не розглядаються.

399

15. Поштова адреса редакції:

Інститут економіки та прогнозування НАН України Відділ економічної історії вул. Панаса Мирного, 26. Київ—11, 01011 Телефон (044) 280—84—07. Електронна пошта: economistori@ukr.net

АНГЛОВЕРСІЯ СПИСКУ ЛІТЕРАТУРИ

На основі пристатейного списку літератури готується його англоверсія в якій описи робіт на кирилиці перекладаються англійською мовою чи транслітеруються літерами латинського алфавіту (автоматична транслітерація – див. нижче).

Рекомендована послідовність кроків:

- 1. Список усіх робіт, що подані на кирилиці автоматично транслітеруємо. Заходимо на сайт http://translit.ru та обираємо стандарт BSI. Віконце перемикання між стандартами розміщується праворуч над рядком із буквами алфавіту. До розміщення тексту в робоче поле та до початку транслітерації переконайтеся, що обрали саме стандарт BSI. Розміщуємо список літератури в робоче поле та натискаємо кнопку "В транслит".
- 2. В кінці транслітерованого джерела додаємо [in Russian], [in Ukrainian] без крапки до чи після закриваючої квадратної дужки.
- 3. **Важливо!** Залишаємо прізвища іноземних авторів лише в оригінальному написанні або в загальноприйнятій латинській транскрипції, ні в якому разі не транслітеруємо.
- 4. Об'єднуємо разом всі джерела й сортуємо список за порядком посилань у тексті.

Автори, які впевнено володіють англійською мовою, перекладають описи цитованих на кирилиці джерел.

Увага: якщо Ви посилаєтеся на переклад іноземного джерела, то прізвище автора і назву статті необхідно подавати в оригінальному написанні тільки в тому випадку, якщо в оригіналі вихідні дані на латиниці. В інших випадках необхідно використовувати загальнопоширену латинську транскрипцію для написання прізвища автора та переклад на англійську мову або транслітерацію для назви статті.

Список готовий. Одержана англоверсію списку розміщується одразу за стандартним списком.

400

ДЛЯ НОТАТОК

Наукове видання

Національна Академія наук України Державна установа «Інститут економіки та прогнозування»

ІСТОРІЯ НАРОДНОГО ГОСПОДАРСТВА ТА ЕКОНОМІЧНОЇ ДУМКИ УКРАЇНИ

Збірник наукових праць

Засновано в 1965 р.

Випуск 48

Київ, 2015

Редакційно-видавнича група:

Редактор В.В. Небрат Оригінал-макет В.М. Бєляєвої

> Підписано до друку 7.12.2015 Формат 60х84/16. Гарн. тип. Arial, Bookman Old Style. Ум.-друк. арк. 23,37. Обл.-вид. арк. 21,09. Наклад 300 прим. Зам. 14

Поліграфічна дільниця ДУ «Інститут економіки та прогнозування НАН України» вул. Панаса Мирного, 26, м. Київ, 01011